

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

TURISTIČKA ZAJEDNICA
PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

Rijeka, svibanj 2014.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O TURISTIČKOJ ZAJEDNICI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
	Programi i projekti	9
II.	REVIZIJA ZA 2012.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Metode i postupci revizije	13
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2004. i 2005. te 2007.	13
	Nalaz za 2012.	16
III.	OCJENA EFIKASNOSTI TURISTIČKE ZAJEDNICE U PROVOĐENJU ZADAĆA UTVRĐENIH PROPISIMA I PROGRAMOM RADA	23
IV.	MIŠLJENJE	24

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/13-06/74
URBROJ: 613-10-14-5

Rijeka, 5. svibnja 2014.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
TURISTIČKE ZAJEDNICE PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE ZA 2012.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Turističke zajednice Primorsko-goranske županije (dalje u tekstu: Turistička zajednica) za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 1. listopada 2013. do 5. svibnja 2014.

I. PODACI O TURISTIČKOJ ZAJEDNICI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug rada turističkih zajednica je utvrđen odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (Narodne novine 152/08), Zakona o članarinama u turističkim zajednicama (Narodne novine 152/08 i 88/10), Zakona o boravišnoj pristojbi (Narodne novine 152/08, 59/09, 97/13 i 158/13), te drugim provedbenim propisima. Turistička zajednica je pravna osoba osnovana radi promicanja i unaprjeđenja turizma i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom. Osnovana je i upisana u Upisnik turističkih zajednica 1994. Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti Turističke zajednice su boravišne pristojbe i turističke članarine, donacije iz državnog proračuna za različite projekte i manifestacije, nadoknade sredstva od Hrvatske turističke zajednice i turističkih zajednica Županije, te iz županijskog proračuna i drugih pravnih osoba za udruženo oglašavanje u promotivnim kampanjama zračnih prijevoznika i za zajedničko sudjelovanje na sajmovima, te drugi prihodi. Sjedište Turističke zajednice je u Opatiji, Nikole Tesle 2. Skraćeni naziv Turističke zajednice je: Turistička zajednica Kvarnera.

Obvezni članovi Turističke zajednice su turističke zajednice gradova, općina, mjesta i područja osnovane na području Primorsko-goranske županije (dalje u tekstu: Županija). Turistička zajednica svojim djelovanjem obuhvaća turističke zajednice s tri različita geografska područja Županije (primorski dio, kvarnerski otoci i područje Gorskog kotara).

Statut Turističke zajednice je donijela Skupština Turističke zajednice, uz prethodnu suglasnost Ministarstva turizma, u rujnu 2010., u skladu sa zakonskim odredbama. Prema odredbama Statuta, zadaće Turističke zajednice su promocija turističke destinacije na razini Županije samostalno i putem udruženog oglašavanja, upravljanje javnom turističkom infrastrukturom, sudjelovanje u definiranju ciljeva i politike razvoja turizma, izrada strategije razvoja turizma na razini Županije, promocija turističke ponude Županije u zemlji i inozemstvu u koordinaciji s Hrvatskom turističkom zajednicom, obogaćivanje ukupne turističke ponude Županije i kreiranje novih proizvoda turističke regije, pružanje stručne pomoći turističkim zajednicama s područja Županije u pitanjima važnim za njihovo djelovanje i razvoj, poticanje turizma na područjima koja nisu turistički razvijena, koordinacija djelovanja i nadzor ispunjenja ciljeva i zadaća turističkih zajednica općina i gradova s područja Županije, sudjelovanje u izradi planova razvoja turizma i strateškog marketinškog plana hrvatskog turizma, poticanje, očuvanje, unaprjeđenje i promicanje postojećih turističkih resursa, prikupljanje i tjedna i mjesečna obrada podataka o turističkom prometu i svih drugih podataka bitnih za praćenje izvršenja postavljenih ciljeva i zadaća, informativni poslovi u vezi turističke ponude, objedinjavanje zajedničkih razvojnih projekata turističkih zajednica općina, gradova i zajednica područja značajnih za Županiju, te drugo.

Tijela Turističke zajednice su Skupština, Turističko vijeće, Nadzorni odbor i Predsjednik. Skupštinu Turističke zajednice čini 47 predstavnika turističkih zajednica gradova, općina, mjesta i područja, osnovanih na području Županije, te župan koji je predsjednik Skupštine. Turističko vijeće je izvršno tijelo Skupštine Turističke zajednice, koje provodi odluke i zaključke Skupštine, predlaže Skupštini godišnji program rada i financijski plan, upravlja imovinom Turističke zajednice, te obavlja i druge poslove u skladu s propisima i Statutom.

Predsjednik predstavlja Turističku zajednicu, organizira, koordinira i usklađuje rad i aktivnosti Turističke zajednice, brine o zakonitom i pravodobnom izvršavanju zadaća Turističke zajednice, pokreće i brine o suradnji s drugim turističkim zajednicama i drugim tijelima sa zajedničkim interesima, te obavlja i druge poslove. Radi obavljanja stručnih i administrativnih poslova, u Turističkoj zajednici je osnovan Turistički ured. Rad Turističkog ureda organizira i vodi direktorica koja je odgovorna za poslovanje Turističke zajednice. Direktorica Turističkog ureda od studenoga 2011. je Irena Peršić Živadinov. Koncem 2012. u Turističkom uredu je bilo devet zaposlenika.

Planiranje

Program rada s financijskim planom za 2012. donesen je u studenome 2011., dostavljen je Hrvatskoj turističkoj zajednici, a u prosincu 2011. usvojila ga je Skupština. U prosincu 2012., zajedno s financijskim izvještajem Turističke zajednice za razdoblje siječanj-listopad 2012., usvojene su izmjene i dopune financijskog plana.

Financijskim planom prihodi i rashodi su planirani u iznosu 13.427.000,00 kn. Izmjenama plana prihodi su planirani u iznosu 13.406.170,00 kn, rashodi u iznosu 13.071.335,00 kn i višak prihoda u iznosu 334.835,00 kn.

Planirani su prihodi od boravišne pristojbe i turističke članarine u iznosu 8.176.323,00 kn i drugi prihodi u iznosu 4.119.140,00 kn, odnosno ukupno 12.295.463,00 kn. S prijenosom prihoda iz prethodne godine, planiranim u iznosu 1.110.707,00 kn, ukupno planirani prihodi iznose 13.406.170,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 10.776.083,00 kn, što je za 1.519.380,00 kn ili 12,4 % manje od planiranih. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina, prema podacima iz financijskih izvještaja iznosi 1.329.941,00 kn, što je za 219.234,00 kn ili 19,7 % više od planiranog. Rashodi su planirani po vrstama i projektima u iznosu 13.071.335,00 kn unutar tri skupine: regionalna promocija u iznosu 9.793.440,00 kn, administrativni marketing u iznosu 3.177.325,00 kn i organizacija upravljanja destinacijom u iznosu 100.570,00 kn. Rashodi su ostvareni u iznosu 11.076.223,00 kn, što je za 1.995.112,00 kn ili 15,3 % manje od plana. Najveća odstupanja u odnosu na plan su na prihodima (1.409.306,00 kn) i rashodima (1.341.962,00 kn) za udruženo oglašavanje u promotivnim kampanjama zračnih prijevoznika, koji su račune za pripadajući dio dostavljali izravno Hrvatskoj turističkoj zajednici. S obzirom na navedena odstupanja od plana, trebalo je pravodobno pristupiti izmjenama i dopunama financijskog plana.

Financijski izvještaji

Turistička zajednica vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje. U propisanom roku su dostavljeni Državnom uredu za reviziju.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 10.776.083,00 kn, što je za 1.720.544,00 kn ili 13,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

Ostvareni prihodi su u odnosu na planirane manji za 1.519.380,00 kn ili 12,4 % (planirano je 12.295.463,00 kn bez viška prihoda prethodne godine). Smanjenje ukupnih prihoda je najvećim dijelom posljedica smanjenja drugih prihoda, odnosno prihoda od nadoknada za troškove sudjelovanja na sajmovima, udruženog oglašavanja i za troškove drugih zajedničkih promotivnih aktivnosti čiji je nositelj Zajednica.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim приходima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi od članarina	1.729.363,00	1.592.769,00	92,1
2.	Prihodi od boravišne pristojbe	6.460.530,00	6.488.947,00	100,4
3.	Prihodi od imovine	8.915,00	5.806,00	65,1
4.	Prihodi od donacija	55.000,00	210.000,00	381,8
4.1.	Prihodi od donacija iz proračuna	55.000,00	190.000,00	345,5
4.2.	Drugi prihodi od donacija	0,00	20.000,00	-
5.	Drugi prihodi	4.242.819,00	2.478.561,00	58,4
	Ukupno	12.496.627,00	10.776.083,00	86,2

Vrijednosno najznačajniji su prihodi od boravišne pristojbe ostvareni u iznosu 6.488.947,00 kn, što je 60,2 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 4.287.136,00 kn ili 39,8 % ukupno ostvarenih prihoda.

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 1.592.769,00 kn, što je 14,8% ukupno ostvarenih prihoda. Prema odredbama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, članarine su zajednički prihod turističkih zajednica gradova i općina, županijskih turističkih zajednica i Hrvatske turističke zajednice u kojem Turistička zajednica ima udjel 10,0%. Turističku članarinu plaćaju pravne i fizičke osobe koje ostvaruju prihode pružanjem ugostiteljskih usluga, usluga u turizmu ili s turizmom neposredno povezanih djelatnosti. Osnovica za obračun članarina za pravne i fizičke osobe je ukupan prihod koji se iskazuje u računu dobiti i gubitka, a visina članarine ovisi o razredu turističkog mjesta gdje je sjedište ili poslovna jedinica osobe, skupini u koju je razvrstana djelatnost kojom se bavi, te o stopi na ukupan prihod utvrđenoj spomenutim Zakonom. Turistička zajednica nema podataka o broju obveznika plaćanja turističke članarine. Prema odredbama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, poslove evidencije, obračuna i naplate, te nadzor nad naplatom članarine obavlja Porezna uprava.

Prihodi od boravišne pristojbe u iznosu 6.488.947,00 kn se odnose na tekuću godinu u iznosu 6.199.315,00 kn, prijašnje godine u iznosu 107.935,00 kn, boravišnu pristojbu ostvarenu na plovnim objektima u iznosu 147.551,00 kn i uplate po sporazumima o obročnoj otplati duga boravišne pristojbe u iznosu 34.146,00 kn. Ostvareni su na temelju odredbi Zakona o boravišnoj pristojbi. Boravišna pristojba se plaća po ostvarenom noćenju (u smještajnim objektima i na plovnim objektima nautičkog turizma), a za privatni smještaj paušalno. U skladu s navedenim Zakonom, od ukupno uplaćene boravišne pristojbe Turističkoj zajednici pripada 10,0 % sredstava, koje je u obvezi koristiti za izvršavanje svojih zadaća i za poslovanje sukladno godišnjem programu rada i financijskom planu.

Smještajni kapaciteti na području Županije obuhvaćaju 153 321 stalnu postelju, od čega 69 334 (45,2 %) u privatnom smještaju, 43 308 (28,2 %) u kampovima, u hotelima 19 578 (12,8 %) i 21 101 (13,8 %) postelju u drugim smještajnim objektima. U navedenim smještajnim objektima je u 2012. ostvareno 12 182 928 noćenja, odnosno 79,5 noćenja po postelji.

Prihodi od imovine u iznosu 5.806,00 kn se odnose na prihode od kamata na depozite po viđenju.

Prihodi od donacija u iznosu 210.000,00 kn su ostvareni iz državnog proračuna u iznosu 190.000,00 kn i uplatama drugih pravnih osoba u iznosu 20.000,00 kn. Sredstva iz državnog proračuna se odnose na sredstva Ministarstva turizma iz programa poticanja inovacija u turizmu, doznačena za projekt izrade informacijskog sustava (Kvarner.org) u iznosu 100.000,00 kn, za projekte gastronomskih manifestacija (Kvarner gourmet, Kvarner Food) u iznosu 70.000,00 kn i sufinanciranje turističke manifestacije (Ljeto na Lujzijani) u iznosu 20.000,00 kn. Sredstva u iznosu 20.000,00 kn je doznačila pravna osoba pokrovitelj za promidžbu svog imena i aktivnosti. Sredstva u iznosu 110.000,00 kn su namjenski utrošena, a sredstva spomenutog ministarstva u iznosu 100.000,00 kn za nastavak projekta izrade informacijskog sustava, se po odluci Skupštine prenose u sljedeću godinu.

Drugi prihodi u iznosu 2.478.561,00 kn se najvećim dijelom odnose na nadoknade sredstava za udruženo oglašavanje u promotivnim kampanjama zračnih prijevoznika u iznosu 1.771.268,00 kn (turističke zajednice Županije i grad Rijeka 820.552,00 kn, Hrvatska turistička zajednica 475.000,00 kn, Županija 397.717,00 kn, te Hrvatska gospodarska komora 78.000,00 kn). Nadalje se odnose na nadoknadu sredstava od Hrvatske turističke zajednice za zajedničko sudjelovanje na sajmovima, doček gostiju na graničnim prijelazima, skupštinu inozemnih turističkih agencija i drugo u iznosu 234.015,00 kn, od turističkih zajednica Županije za troškove dolazaka studijskih grupa, zajedničke promotivne aktivnosti i sudjelovanje na sajmovima, za izdavanje brošura i drugoga u iznosu 222.614,00 kn, od Turističke zajednice otoka Krka za sudjelovanje na sajmovima u iznosu 118.125,00 kn, od Županije za sudjelovanje na festivalu mora i mornara u iznosu 102.539,00 kn, te druge prihode za promociju projekata gastronomskih manifestacija u iznosu 30.000,00 kn.

Prikupljena sredstva od boravišnih pristojbi, članarina i drugih izvora su korištena za projekte, programe, manifestacije i druge aktivnosti u skladu s donesenim programom rada za 2012.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 11.076.223,00 kn, što je za 1.176.813,00 kn ili 9,6 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi su za 2012. ostvareni za 1.995.112,00 kn ili 15,3 % manje od planiranih. Najveće odstupanje u odnosu na plan u iznosu 1.341.962,00 kn je na rashodima za udruženo oglašavanje u promotivnim kampanjama zračnih prijevoznika, koji su račune za pripadajući dio dostavljali izravno Hrvatskoj turističkoj zajednici.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	1.545.198,00	1.945.673,00	125,9
2.	Materijalni rashodi	10.309.428,00	8.805.307,00	85,4
2.1.	Naknade troškova zaposlenima	152.045,00	224.064,00	147,4
2.2.	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstivima i slično	527.451,00	409.708,00	77,7
2.3.	Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa	152.062,00	56.784,00	37,3
2.4.	Rashodi za usluge	8.288.648,00	7.190.624,00	86,8
2.4.1.	Usluge promidžbe i informiranja	6.891.883,00	5.628.715,00	81,7
2.4.2.	Druge usluge	1.396.765,00	1.561.909,00	111,8
2.5.	Rashodi za materijal i energiju	989.838,00	582.642,00	58,9
2.5.1.	Rashodi za materijal za promidžbu	935.944,00	460.937,00	49,2
2.5.2.	Drugi rashodi za materijal i energiju	53.894,00	121.705,00	225,8
2.6.	Drugi materijalni rashodi	199.384,00	341.485,00	171,3
3.	Rashodi amortizacije	11.659,00	26.203,00	224,7
4.	Financijski rashodi	40.963,00	33.471,00	81,7
5.	Donacije	345.788,00	264.345,00	76,4
6.	Drugi rashodi	0,00	1.224,00	-
	Ukupno	12.253.036,00	11.076.223,00	90,4
	Višak prihoda	243.591,00		
	Manjak prihoda		300.140,00	

Manjak prihoda za 2012. je ostvaren u iznosu 300.140,00 kn. Iz ranijih godina je prenesen višak prihoda u iznosu 1.329.941,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.029.801,00 kn.

Vrijednosno su najznačajniji materijalni rashodi ostvareni u iznosu 8.805.307,00 kn, što je 79,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Slijede rashodi za zaposlene u iznosu 1.945.673,00 kn ili 17,6 % ukupnih rashoda. Svi drugi rashodi iznose 325.243,00 kn ili 2,9 %.

Rashodi za zaposlene u iznosu 1.945.673,00 kn se odnose na rashode za bruto plaće u iznosu 1.639.824,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 260.423,00 kn i druge rashode za zaposlene (otpremnina, naknade za godišnji odmor, jubilarne nagrade i drugo) u iznosu 45.426,00 kn. Rashodi za zaposlene veći su za 400.475,00 kn ili 25,9 % u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje je ostvareno zbog zapošljavanja direktorice Turističke zajednice koncem 2011. (prijašnja direktorica je raspoređena na drugo radno mjesto unutar Turističkog ureda). U 2012. je bilo devet zaposlenih. Plaće su obračunane u skladu s donesenim aktima. Najviša bruto plaća je iznosila 24.369,00 kn, najniža 9.318,00 kn, a prosječna bruto plaća 14.528,00 kn. Najviša neto plaća je iznosila 14.740,00 kn, najniža 6.696,00 kn, a prosječna neto plaća 9.718,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji materijalni rashodi se odnose na rashode za usluge u iznosu 7.190.624,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 582.642,00 kn, te druge materijalne rashode u iznosu 341.485,00 kn. Na naknade troškova zaposlenicima, članovima tijela Turističke zajednice i drugima osobama izvan radnog odnosa se odnosi ukupno 690.556,00 kn.

Rashodi za usluge u iznosu 7.190.624,00 kn se odnose na troškove udruženog oglašavanja u promotivnim kampanjama zračnih prijevoznika u iznosu 2.931.885,00 kn, troškove sajмова i nastupa u iznosu 666.429,00 kn, udruženog oglašavanja s gospodarstvom u iznosu 417.858,00 kn, sufinanciranja i potpore u iznosu 345.000,00 kn, troškove drugih usluga promidžbe u zemlji i inozemstvu u iznosu 232.794,00 kn, troškove izrade promidžbenog materijala u iznosu 215.657,00 kn, usluge prijevoza u iznosu 214.932,00 kn, usluge studentskog centra i agencije rada u iznosu 197.013,00 kn, troškove drugih oglašavanja u iznosu 175.354,00 kn, troškove izrade plana razvoja turizma u iznosu 160.000,00 kn, troškove najma prostora u iznosu 159.601,00 kn, studijskih putovanja agenata u iznosu 145.832,00 kn, druge intelektualne usluge u iznosu 118.524,00 kn, prevoditeljske usluge u iznosu 98.651,00 kn i druge rashode za razne usluge u funkciji obavljanja djelatnosti (prezentacije, usluge mobilnih mreža, tekućeg održavanja, studijskih putovanja novinara, autorski honorari, grafičke i tiskarske usluge) u iznosu 1.111.094,00 kn. Tijekom 2012. zaključeno je 18 ugovora o autorskom djelu za prevođenje, pisanje tekstova i glazbene nastupe. Obračun i isplata naknada obavljani su u skladu s propisima. U lipnju 2011. donesen je Pravilnik o nabavi kojim je uređen način nabave usluga, roba i radova za potrebe djelatnosti odnosno izvršenja planiranih aktivnosti.

Rashodi za materijal i energiju su ostvareni u iznosu 582.642,00 kn. Odnose se na materijal za promidžbu (promotivni materijal, brošure, turističke karte, suveniri i drugo) u iznosu 460.937,00 kn, uredski materijal u iznosu 37.115,00 kn, stručnu literaturu u iznosu 18.390,00 kn, utrošak električne energije i plina u iznosu 15.777,00 kn, gorivo za službeni automobil u iznosu 14.010,00 kn, te drugi materijal u iznosu 36.413,00 kn.

Drugi materijalni rashodi ostvareni u iznosu 341.485,00 kn se odnose na reprezentaciju u iznosu 271.583,00 kn, premije osiguranja u iznosu 31.672,00 kn, članarine u iznosu 22.215,00 kn, te druge rashode u iznosu 16.015,00 kn.

Rashodi amortizacije u iznosu 26.203,00 kn se odnose na obračunanu amortizaciju na dugotrajnu imovinu. Amortizacija je obračunana u skladu s propisima.

Financijski rashodi u iznosu 33.471,00 kn se odnose na bankarske usluge, usluge platnog prometa, zatezne kamate i druge financijske rashode.

Donacije u iznosu 264.345,00 kn se odnose na sufinanciranje rada info punkta Zračna luka Rijeka u iznosu 102.562,00 kn, uplate dječjim vrtićima i školama u iznosu 51.000,00 kn, donacije udrugama u iznosu 42.100,00 kn, kulturno umjetničkim društvima u iznosu 27.500,00 kn, manje razvijenim područjima u iznosu 21.683,00 kn, sportskim društvima u iznosu 10.000,00 kn i drugim primateljima u iznosu 9.500,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2012., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 2.778.786,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2012.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2012.	Stanje 31. prosinca 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	830.596,00	870.763,00	104,8
2.	Financijska imovina	2.345.971,00	1.908.023,00	81,3
2.1.	Novac u banci i blagajni	1.067.457,00	1.564.077,00	146,5
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenika te za više plaćene poreze i drugo	10.687,00	3.495,00	32,7
2.3.	Vrijednosni papiri	30.000,00	30.000,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode	1.164.201,00	294.473,00	25,3
2.5.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	73.626,00	15.978,00	21,7
	Ukupno imovina	3.176.567,00	2.778.786,00	87,5
3.	Obveze	1.036.927,00	1.004.056,00	96,8
3.1.	Obveze za rashode	578.616,00	849.628,00	146,8
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja	458.311,00	154.428,00	33,7
4.	Vlastiti izvori	2.139.640,00	1.774.730,00	82,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	3.176.567,00	2.778.786,00	87,5

Vrijednost imovine je u odnosu na 2011. manja za 397.781,00 kn ili 12,5 %, najvećim dijelom zbog smanjenja potraživanja za prihode (naplaćena sredstva od jedinica lokalne i regionalne samouprave za troškove zajedničkih promotivnih aktivnosti). Ukupnu imovinu čini financijska imovina u iznosu 1.908.023,00 kn ili 68,7 % i nefinancijska imovina u iznosu 870.763,00 kn ili 31,3 %.

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu 870.763,00 kn se odnosi na ulaganja na tuđoj imovini (izgradnja informativnog centra) iz 2004. u iznosu 710.868,00 kn, uredsku opremu, namještaj i drugu opremu u iznosu 85.061,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 57.234,00 kn, te umjetnička djela u iznosu 17.600,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva na računu i u blagajni u iznosu 1.564.077,00 kn, jamčevne pologe u iznosu 3.495,00 kn, vrijednosne papire u iznosu 30.000,00 kn (poslovni udjel u trgovačkom društvu prenesen Županiji i u 2013. isknjižen iz poslovnih knjiga), potraživanja za prihode u iznosu 294.473,00 kn (od turističkih zajednica i drugih subjekata za troškove zajedničkih promotivnih aktivnosti u iznosu 291.549,00 kn i za kamate u iznosu 2.924,00 kn) i na rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 15.978,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (prosinac 2013.) naplaćena su potraživanja u iznosu 48.610,00 kn, a dio potraživanja u iznosu 180.892,00 kn je zbog nenaplativosti (100.000,00 kn) te dvostrukog evidentiranja (80.892,00 kn), otpisan na temelju odluke direktorice. Uplata spomenutog iznosa od 100.000,00 kn je izostala jer je Obrtnička komora Županije koja se uvjetno obvezala (i bez zaključenja pisanog sporazuma) sufinancirati marketinške usluge promocije Županije kao aviodestinacije, obrazložila da se Hrvatska obrtnička komora koja je prihvatila navedeno financiranje, našla u financijskim teškoćama jer su značajna financijska sredstva ostala zamrznuta u poslovnoj banci.

Obveze u iznosu 1.004.056,00 kn se odnose na obveze za materijalne rashode u iznosu 687.243,00 kn, obveze za radnike u iznosu 162.385,00 kn, te odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja u iznosu 154.428,00 kn.

Sve su obveze dospjele do vremena obavljanja revizije podmirene. Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja u iznosu 154.428,00 kn se odnose na ugovorene nadoknade za troškove zajedničkog oglašavanja u iznosu 100.000,00 kn i rashode za tisak brošure za koje do konca 2012. nisu dobiveni računi u iznosu 54.428,00 kn.

Programi i projekti

Za izradu godišnjih programa rada Turistička zajednica koristi Strateški marketinški plan turizma Primorsko-goranske županije 2009.-2015., kojega su 2009. izradili Turistička zajednica i Institut za turizam, Zagreb, te Glavni plan razvoja turizma Primorsko-goranske županije 2005.-2015. i Izmjene i dopune Glavnog plana iz 2012., koje je izradilo Sveučilište u Rijeci. Spomenuti dokumenti su izrađeni za potrebe svih jedinica lokalne samouprave, odnosno turističkih zajednica s područja Županije, na temelju Strateških smjernica rada Primorsko-goranske županije 2009.-2013. te smjernica iz Strateškog marketinškog plana hrvatskog turizma 2010.-2014.,

Prema Strateškom marketinškom planu, utvrđeni su opći ciljevi te ciljevi u okviru politike proizvoda, politike tržišnog plasmana i politike tržišnog komuniciranja. Opći strateški ciljevi su:

- povećanje efikasnosti turističkog gospodarstva i
- produljenje turističke sezone.

Ciljevi u okviru politike proizvoda, politike tržišnog plasmana i politike tržišnog komuniciranja se odnose na:

- izgradnju novog brenda i prepoznatljivog imidža Županije
- poticanje turističkih proizvoda koji će kupcima pružiti trajnu vrijednost
- informativnu i tržišnu promociju Županije.

Spomenuti ciljevi su postavljeni sustavu turističkih zajednica kao nositelju destinacijskog upravljanja, a trebaju se ostvariti kroz sljedeće aktivnosti:

- otvaranje novih tržišta odnosno tržišnih segmenata
- konkurentsko pozicioniranje Županije
- značajniju prisutnost Županije u nacionalnoj promociji
- prioritetne turističke proizvode
- promidžbu putem novih suvremenih medija.

Prema Strateškom marketinškom planu, Županija je utvrđena kao područje s najdužom turističkom tradicijom u Hrvatskoj, kao spoj komplementarnih različitosti - plavi jadranski akvatorij i zeleno gorsko zaleđe, spoj sredozemnog i srednjoeuropskog kulturnog kruga, prostor ugodne, zdrave klime i očuvanog okoliša te povoljna lokacija u odnosu na vodeća emitivna turistička tržišta. Turističko poslovanje ima izrazito sezonski karakter, od lipnja do rujna, a vrhunac sezone su srpanj i kolovoz. Tržištu treba ponuditi turističke proizvode vezane uz aktivni odmor i sportski turizam, poslovni turizam, zdravstveni turizam, nautički i kulturni turizam. Turistički proizvodi su namijenjeni prvenstveno domaćem tržištu, te tržištima Njemačke, Austrije, Italije, Slovenije, Češke i Mađarske. Osim navedenih primarnih tržišta, utvrđena su sekundarna, tercijarna, izazovna i druga važna tržišta. Kod provedbe projekata utvrđeno je usmjerenje ka produljenju turističke sezone, unapređenje kvalitete, unapređenje dostupnosti Županije emitivnim tržištima te razvoj proizvoda zdravstvenog turizma. Nositelji razvoja turističkih proizvoda su osim turističkih zajednica i gospodarski subjekti, javna trgovačka društva, te javna-javna ili javno-privatna partnerstva.

Strateški marketinški plan sadrži plan prioriternih marketinških aktivnosti Turističke zajednice u cilju implementacije marketinške strategije tijekom petogodišnjeg razdoblja.

Strateški marketinški plan ne sadrži mjerljive pokazatelje za vrednovanje ostvarenja ciljeva i aktivnosti predviđenih marketinškim planom. O provedbi Strateškog marketinškog plana Turistička zajednica ne sastavlja izvješća, ali je iz ostvarenja godišnjih programa rada vidljivo da je većina turističkih proizvoda i projekata Turističke zajednice utemeljena na smjernicama iz spomenutog Strateškog marketinškog plana.

Unutar godišnjih programskih aktivnosti Turističke zajednice za 2012., planirane su i ostvarene aktivnosti monitoringa i implementacije (pregled statusa realiziranih aktivnosti iz plana izražen opisno) Strateškog marketinškog plana.

Glavni plan razvoja turizma Primorsko-goranske županije je izrađen u 2005. za razdoblje od 2005. do 2015., a zbog kretanja na turističkom tržištu i posljedičnih odstupanja od zacrtanih smjernica, u 2012. se pristupilo izmjenama i dopunama Glavnog plana. Cilj izmjena i dopuna je također bio i utvrditi dinamiku ostvarenja pojedinih kvantitativnih i kvalitativnih ciljeva zacrtanih u Glavnom planu. Najbitniji dugoročni ciljevi su turizam kao metoda razvoja gospodarstva u cjelini, povećanje turističke potrošnje, cjelogodišnje poslovanje, viša kvaliteta i bolja struktura smještajnih kapaciteta, razvoj novih turističkih proizvoda, osvajanje novih tržišta. Mjere za postizanje ciljeva su isticanje specifičnosti, osobina, prednosti i mogućnosti koje mogu ponuditi pojedine subregije, uži lokaliteti i turistička mjesta u okviru Županije, isticanje ključnih prednosti Županije kao cjeline, unaprjeđenje postojećih i razvoj novih oblika turističke ponude, te stručno usavršavanje poduzetnika i zaposlenika u turizmu. Predviđeni nositelji za provedbu mjera su različiti (turističke zajednice, jedinice lokalne samouprave, subjekti u turističkom gospodarstvu). Pored navedenih kvalitativnih ciljeva, Glavni plan odnosno izmjene i dopune Glavnog plana sadrže i izabrane kvantificirane ciljeve, a to su godišnje povećanje broja noćenja za 2,6 %, povećanje broja ležaja za 0,5 %, povećanje dnevne potrošnje turista za 7,3 %, povećanje broja zaposlenih u turizmu za 1,4 % te povećanje iskoristivosti kapaciteta za 4,4 %. U godišnjim izvješćima Turističke zajednice, osim broja noćenja i neusporedivih podataka o broju ležaja, nisu navedeni ni obrazloženi drugi pokazatelji u odnosu na predviđene Glavnim planom i izmjenama Glavnog plana.

Doneseni su godišnji programi rada za 2010., 2011. i 2012. Pri izradi programa rada, financijskih planova i godišnjih izvješća primjenjuju se standardi planiranja i izvješćivanja koje je za sustav turističkih zajednica utvrdila Hrvatska turistička zajednica. Godišnji program rada za 2012. zajedno s financijskim planom donesen je u studenome 2011. Dostavljen je Hrvatskoj turističkoj zajednici, a u prosincu 2011. usvojila ga je Skupština. Izrađen je na temelju fizičkih rezultata turističkog prometa ostvarenog u Županiji i u Hrvatskoj u razdoblju od siječnja do listopada 2011., te u skladu s navedenim strateškim dokumentima. Sadrži rezultate fizičkog turističkog prometa u prethodnoj godini, ciljeve i glavna težišta djelovanja i strateške aktivnosti u 2012., te marketinške aktivnosti. Kao osnovni cilj poslovanja u 2012., Turistička zajednica je postavila ostvarenje fizičkog turističkog prometa na razini ostvarenja 2011. Osim broja noćenja, programom nisu utvrđeni drugi broježani pokazatelji za mjerenje učinaka, odnosno praćenje ostvarenja postavljenih ciljeva. Određena su ciljna tržišta, ciljni potrošački segmenti, prioritetni turistički proizvodi, te najvažnije aktivnosti za 2012. Programom su marketinške aktivnosti podijeljene u tri skupine: funkcionalni marketing-regionalna promocija, organizacija upravljanja destinacijom i administrativni marketing. Navedene aktivnosti su velikim dijelom od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu s područja Županije i oslanjaju se na programe Hrvatske turističke zajednice, u skladu s člankom 46. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma.

Unutar navedenih skupina, sadržane aktivnosti su opisane i povezane s potrebnim financijskim sredstvima, nositeljima projekata i rokovima izrade. Redovno se prati realizacija programa putem tromjesečnih, polugodišnjih, desetomjesečnih i godišnjih izvješća.

U ožujku 2013. je doneseno godišnje financijsko izvješće za 2012. koje sadrži podatke o turističkom prometu za 2012. s usporednim podacima iz 2011., pregled smještajnih kapaciteta, pregled prihoda po izvorima i po turističkim zajednicama i subregijama te po mjesecima, pregled rashoda po aktivnostima i prijedlog namjenskog prijenosa dijela sredstava iz 2012. u 2013. Izvješće sadrži i usporedbu financijskog plana i njegovog ostvarenja s obrazloženjem odstupanja.

Ukupno su ostvareni rashodi po aktivnostima u iznosu 11.076.223,00 kn. Odnose se na marketinške aktivnosti Zajednice po vrstama i projektima, podijeljene unutar tri skupine: regionalna promocija u iznosu 7.927.718,00 kn, administrativni marketing u iznosu 3.050.348,00 kn i organizacija upravljanja destinacijom u iznosu 98.157,00 kn. Na regionalnu promociju se odnose aktivnosti unapređenja proizvoda u iznosu 1.408.203,00 kn (potpore manifestacijama i projektima 617.141,00 kn, projekt Volim Hrvatsku 323.275,00 kn, info punktovi Kvarnera 314.005,00 kn, projekt unapređenja obiteljskog smještaja 76.811,00 kn i servis dobrodošlice na graničnim prijelazima 76.971,00 kn), aktivnosti marketinške infrastrukture u iznosu 314.196,00 kn (djelovanje, implementacija i monitoring donesenih strateških dokumenata 260.177,00 kn, video i promotivni materijali 32.657,00 kn i tržišna istraživanja i izobrazba 21.362,00 kn), aktivnosti komunikacijskih taktika u iznosu 1.060.588,00 kn (oglašavanje-media plan 223.967,00 kn, informativni i promotivni materijali 201.357,00 kn, manifestacije na Kvarneru 200.000,00 kn, newsletter Kvarnera opći 177.159,00 kn, studijska putovanja novinara i suradnja s novinarima 166.635,00 kn, press mapa Kvarnera 29.725,00 kn i drugi promidžbeni materijal 61.745,00 kn), te aktivnosti prodaje, promocije i distribucije u iznosu 5.144.731,00 kn (udruženo oglašavanje sa zračnim prijevoznicima 2.948.880,00 kn i gospodarstvom 403.937,00 kn, posebne prezentacije 887.952,00 kn, nastupi na turističkim sajmovima 700.070,00 kn, web portal Zajednice 163.652,00 kn, studijska putovanja agenata i suradnja s agentima 40.240,00 kn). Na administrativni marketing se odnose rashodi za djelovanje turističkog ureda u iznosu 2.526.159,00 kn, za djelovanje tijela Zajednice u iznosu 382.597,00 kn, rashodi skladištenja informativnog i promotivnog materijala i servera u iznosu 106.990,00 kn te rashodi amortizacije i uređenja prostora u iznosu 34.602,00 kn. Na nabavu opreme odnosi se 104.937,00 kn.

Turistička zajednica je ostvarila aktivnosti predviđene programom rada za 2012., a dio sredstava i započetih aktivnosti u iznosu 793.949,00 kn (558.000,00 kn za marketinške aktivnosti i 235.949,00 kn za djelovanje turističkog ureda), se po odluci Skupštine prenosi u sljedeću godinu.

U skladu sa strateškim ciljem unapređenja dostupnosti Županije emitivnim tržištima odnosno promicanja Županije kao aviodestinacije, vrijednosno najznačajnija programska aktivnost Turističke zajednice u 2012. je udruženo oglašavanje u promotivnim kampanjama zračnih prijevoznika, ostvareno u iznosu 2.948.880,00 kn. Nositelj aktivnosti je Hrvatska turistička zajednica, koja je u siječnju 2012. objavila javni poziv za oglašavanje. Turistička zajednica se prijavila na navedeni poziv, te je putem udruženih sredstava s Hrvatskom turističkom zajednicom, turističkim zajednicama Županije i gospodarskim subjektima financirala spomenutu aktivnost. U 2012. ovu su aktivnost financirale turističke zajednice Županije, Županija, grad Rijeka, i Hrvatska gospodarska komora u iznosu 1.296.269,00 kn, Turistička zajednica u iznosu 1.177.611,00 kn, te Hrvatska turistička zajednica u iznosu 475.000,00 kn.

Županija je u 2012. kao turistička destinacija predstavljena u promotivnim kampanjama deset zračnih prijevoznika, što je rezultiralo otvaranjem novih linija odnosno povećanjem ostvarenih letova i prometa na Zračnoj luci Rijeka. U odnosu na 2012. kad je ostvareno 30 945 dolazaka, u 2013. je na Zračnoj luci Rijeka ostvareno 68 302 dolazaka putnika, što je za 37 357 ili 120,0 % više.

Značajne aktivnosti Turističke zajednice u 2012. su posebne prezentacije i nastupi na turističkim sajmovima. U suradnji s Hrvatskom turističkom zajednicom, drugim partnerima ili samostalno Turistička zajednica je predstavila Županiju kao turističku destinaciju na 21 prezentaciji, te na 32 sajma u inozemstvu. Nadalje, provodila je brendiranje selektivnih oblika turizma, županijski projekt brendiranja apartmana i kuća za odmor privatnih iznajmljivača (Kvarner Family), te je pokrenula projekte brendiranja gastronomske ponude u sklopu akcija Kvarner gourmet i Kvarner food, sve u cilju podizanja kvalitete smještajnih i ugostiteljskih objekata. Također su odrađene promotivne aktivnosti na ciljanim emitivnim turističkim tržištima, oglašavanje na specijaliziranim medijima na 13 tržišta, prihvaćeno je 70 studijskih putovanja s 280 novinara i 407 agenata iz 24 zemlje. Realiziran je projekt nove unaprijeđene web stranice. Pored navedenih, Turistička zajednica je u 2012. obavljala i aktivnosti koordinacije i suradnje s turističkim zajednicama nižeg ustroja i gospodarstvom, te druge aktivnosti i zadaće utvrđene propisima i godišnjim programom rada. Većina planiranih aktivnosti i zadaća iz programa rada je obavljena, ali je učinak izražen opisno jer Turistička zajednica nema razrađen sustav za praćenje učinka provedenih aktivnosti, odnosno nema utvrđene pokazatelje za praćenje provedbe utvrđenih zadaća i ciljeva.

Primorsko-goransku županiju je u 2012. posjetilo 2 203 644 turista koji su ostvarili 12 182 928 noćenja, što je za 29 572 ili 1,3 % više dolazaka, odnosno za 392 575 ili 3,2 % više noćenja u odnosu na 2011. U odnosu na 2010. ostvareno je za 186 476 ili 8,5 % više dolazaka, odnosno za 1 128 588 ili 9,3 % više noćenja. Udjel Županije u ukupnim noćenjima Republike Hrvatske se povećao sa 19,0 % u 2010. i 2011. na 22,0 % u 2012., te je prema statističkim podacima, prema udjelu u ukupnim noćenjima svrstana na drugo mjesto (iza Istarske županije). Pored navedenoga, ostvareni su i ciljevi iz strateških planova koji se odnose na porast broja noćenja u predsezoni i posezoni, te na razvoj turizma u nedovoljno razvijenim područjima. Prema podacima Turističke zajednice, na području Županije je u siječnju i studenome boravilo 17,0 % odnosno 10,0 % više turista nego u 2011., a u svibnju i rujnu 2012. boravilo je 23,0 % odnosno 7,0 % više turista nego u 2011. Na području Gorskog kotara je u 2012. zabilježeno 11,0 % više noćenja nego u 2011., odnosno 18,7 % više noćenja nego u 2010. Smještajni kapaciteti na području Županije su u 2012. obuhvaćali 153 321 stalnu postelju, a bili su popunjeni prosječno 79,5 dana. Zbog neusporedivosti podataka o smještajnim kapacitetima s podacima iz ranijih godina (izmijenjen način prikupljanja podataka), ne može se iskazati točna stopa rasta iskoristivosti kapaciteta.

II. REVIZIJA ZA 2012.

Ciljevi i područja revizije

Osnovni ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Posebni ciljevi revizije su bili:

- ocijeniti efikasnost turističkih zajednica u promicanju i unaprjeđenju turizma Republike Hrvatske
- ocijeniti učinkovitost trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina, iz proračuna, te drugih izvora.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Turističke zajednice. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz financijskog plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave, koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova su primijenjeni odgovarajući analitički postupci. Detaljno su provjerene vrijednosno značajne stavke na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzoraka. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o poslovnim događajima.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2004. i 2005. te 2007.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Turističke zajednice za 2004. i 2005., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje. Također je obavio reviziju učinkovitosti naplate i raspodjele prihoda od boravišnih pristojbi u turističkim zajednicama u 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i dana ocjena djelomične učinkovitosti.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u izvješćima, koje se odnose na Turističku zajednicu, odnosno na Hrvatsku turističku zajednicu i sustav turističkih zajednica, te je naloženo da se poduzmu potrebne radnje i provedu predložene preporuke.

Državni ured za reviziju je naložio procijeniti vrijednost umjetničkih slika i evidentirati ih u poslovnim knjigama, te popisati cjelokupnu imovinu i obveze u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija, te je izrazio mišljenje da bi Turistička zajednica, u suradnji s drugim turističkim zajednicama koje su zaključile sporazume o obročnoj otplati duga boravišne pristojbe, tijekom godine trebala poduzimati potrebne mjere u svrhu naplate dugovanja, a u slučaju nepravodobnog plaćanja obračunati i naplatiti zatezne kamate u skladu sa zaključenim sporazumima. Državni ured za reviziju je predložio sastavljanje polugodišnjeg i godišnjeg izvješća o obavljenom nadzoru materijalno financijskog poslovanja i raspolaganja sredstvima Turističke zajednice, te dostavljanje izvješća turističkom vijeću, skupštini Turističke zajednice i turističkom vijeću Hrvatske turističke zajednice. Također je predložio provoditi planiranje i izvješćivanje na temelju preporuke/brošure Hrvatske turističke zajednice i održanih seminara. Nadalje je predložio dostaviti program rada i financijski plan, te godišnje financijske izvještaje Hrvatskoj turističkoj zajednici. Osim toga, predložio je da skupština Turističke zajednice donosi godišnji program rada i financijski plan, te njihove izmjene i dopune. Također je naložio izvršavanje izdataka u skladu s financijskim planom, te praćenje provedbe projekata i ostvarenja postavljenih ciljeva.

Revizijom za 2012. je utvrđeno prema kojem nalogu i preporukama je postupljeno i prema kojima nije postupljeno.

Nalog i preporuke prema kojima je postupljeno:

- imovina i obveze su popisane i evidentirane u cijelosti u poslovnim knjigama
- Turistička zajednica je u suradnji s dijelom turističkih zajednica gradova, u 2012. zaključila sporazume o obročnoj otplati duga boravišne pristojbe, u skladu s napatkom Hrvatske turističke zajednice iz svibnja 2012. (obračun otplate duga s kamatom sa stanjem na dan 31. prosinca 2011. na tri godine i otpis buduće zatezne kamate tekuće od navedenog datuma)
- Nadzorni odbor je sastavio godišnje izvješće o obavljenom nadzoru materijalnog i financijskog poslovanja Turističke zajednice i izvješće o obavljenom nadzoru je dostavio skupštini, turističkom vijeću i Hrvatskoj turističkoj zajednici
- planiranje i izvješćivanje u sustavu turističkih zajednica provodi se na temelju preporuke/brošure Hrvatske turističke zajednice od 2008. i seminara održanih u 2008. i 2012.
- Turistička zajednica je program rada za 2012. s financijskim planom dostavila Hrvatskoj turističkoj zajednici u studenome 2011.
- godišnje financijsko izvješće za 2012. Turistička zajednica je dostavila Hrvatskoj turističkoj zajednici u ožujku 2013.
- godišnji program rada i financijski plan za 2012., te njihove izmjene i dopune donijela je skupština Turističke zajednice, a izdaci su izvršavani u skladu s financijskim planom.

Preporuke prema kojima nije postupljeno:

- Nadzorni odbor nije sastavio polugodišnje izvješće o obavljenom nadzoru materijalnog i financijskog poslovanja Turističke zajednice
- Turistička zajednica ne prati ostvarenje postavljenih ciljeva na razini Županije za cijeli sustav turističkih zajednica.

Turistička zajednica je i nadalje u obvezi postupati prema danim preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2012.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina i obveze, te programi i projekti.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje i na programe i projekte.

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Turistička zajednica je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije.

Na računima potraživanja evidentirana su potraživanja prema turističkim zajednicama i drugim pravnim osobama u iznosu 294.473,00 kn, koja se najvećim dijelom odnose na potraživanja za troškove zajedničkih promotivnih aktivnosti. Potraživanja u iznosu 499.930,00 kn za troškove udruženog oglašavanja u promotivnim kampanjama zračnih prijevoznika nisu evidentirana u poslovnim knjigama. Odredbom članka 4. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08 i 7/09) je propisano da su neprofitne organizacije obvezne u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Na računima potraživanja od kupaca evidentirana su potraživanja od jedne turističke zajednice za nadoknadu sredstava za tiskani promotivni materijal i zajedničke promotivne aktivnosti u iznosu 30.000,00 kn. Osim na računima potraživanja spomenuta potraživanja su evidentirana i na računima drugih prihoda, što nije u skladu s odredbama članka 16. i 20. spomenute Uredbe. Navedenim odredbama je, između ostaloga propisano da se imovina i obveze, te prihodi i rashodi priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, a neresipročni prihodi (donacije, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi) se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje. Nadalje, dio rashoda za studijska putovanja u iznosu 14.550,00 kn nije evidentiran na temelju putnih naloga i stvarnih troškova, u pojedinim slučajevima se ne popunjavaju putni radni listovi za korištenje službenog vozila, a evidencija nabave goriva i utroška prema prijašnjim kilometrima se ne vodi. Odredbama članka 9. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija je propisano da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Interni akti s postupcima i procedurama u vezi korištenja službenog vozila i službenih putovanja nisu doneseni. Za udružene marketinške aktivnosti, odnosno zajedničke nastupe na sajmovima i prezentacijama, sa suizlagačima i drugim subjektima i nositeljima turističke ponude nisu u pojedinim slučajevima zaključeni ugovori s utvrđenim udjelima u sufinanciranju pripadajućeg dijela troškova te drugim pravima i obvezama. Pravilnikom o nabavi utvrđeni su načini nabave roba i usluga, što se dijelom odnosi i na nastupe na sajmovima i prezentacije, ali u cjelini nisu dovoljno precizno utvrđeni postupci i procedure te nositelji odgovornosti za pojedine promotivne aktivnosti i druge nabave usluga i roba. Nadalje, u poslovnim knjigama nisu iskazana potraživanja za boravišnu pristojbu, te turističku članarinu za koju nema podataka jer Porezna uprava nije dostavila cjelovite podatke.

Prema podacima dobivenim u tijeku revizije, koncem 2012. potraživanja sustava turističkih zajednica Županije za boravišnu pristojbu iznose 3.548.482,00 kn, od čega Turističkoj zajednici pripada 10,0 %. Od navedenog iznosa, dio u iznosu 2.000.041,00 kn se odnosi na razdoblje prije 2012., a 1.548.441,00 kn na 2012. Zajednica ne raspolaže podacima o broju obveznika turističke članarine za 2012., obračunanoj članarini, potraživanjima za prihode od turističke članarine te poduzetim mjerama naplate. Prema dokumentaciji, od Hrvatske turističke zajednice i od turističkih zajednica nižeg ustroja, Turistička zajednica je zatražila da kontaktiraju Poreznu upravu Republike Hrvatske odnosno ispostave Porezne uprave, radi što učinkovitije naplate turističke članarine. U travnju 2013. Hrvatska turistička zajednica je dostavila popis obveznika za 2011., koji je proslijeđen turističkim zajednicama općina i gradova s područja Županije. Podatke za 2012. Porezna uprava nije dostavila. Prema odredbama članka 14. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, poslove evidencije, obračuna i naplate članarina od pravnih i fizičkih osoba obavlja Porezna uprava, koja je obvezna jedanput mjesečno dostavljati podatke turističkim zajednicama općina i gradova. Zajednici pripadaju prihodi od turističke članarine u visini 10,0 %.

Nadzorni odbor je sastavio godišnje izvješće o obavljenom nadzoru materijalnog i financijskog poslovanja Turističke zajednice, izvršenju i provedbi programa rada te financijskog plana za 2012. Izvješće je dostavljeno Skupštini, Turističkom vijeću i Hrvatskoj turističkoj zajednici. Nadzor je obavljen jednom godišnje. Prema odredbama članka 20. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma i članka 33. statuta Turističke zajednice, nadzorni odbor je u obvezi najmanje dva puta godišnje nadzirati vođenje poslova Turističke zajednice, materijalno i financijsko poslovanje, raspolaganje sredstvima, te izvršenje i provedbu programa rada i financijskog plana. U spomenutom izvješću je navedeno da je Turistička zajednica tijekom 2012. vodila poslovanje u skladu sa Zakonom, statutom, pozitivnim zakonskim propisima, programom rada s financijskim planom usvojenim na Skupštini, te odlukama turističkog vijeća. Također je navedeno da prihodi i rashodi za 2012. odgovaraju stvarnom stanju. Izvješće ne sadrži ocjenu o poslovanju i vođenju poslova, da li se program rada i financijski plan izvršavaju i provode i u kojoj mjeri, te mišljenje i savjete o mogućnosti poboljšanja njihove provedbe. Odredbama stavka 5. članka 20. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma je propisano da je nadzorni odbor dužan u izvješću, između ostaloga, posebno navesti ocjenu o poslovanju i vođenju poslova, da li se program rada i financijski plan izvršavaju i provode i u kojoj mjeri, te mišljenje i savjete o mogućnosti poboljšanja njihove provedbe.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati ukupna potraživanja za troškove zajedničkih promotivnih aktivnosti, evidentiranje rashoda na temelju vjerodostojnih isprava i stvarnih troškova, vođenje putnih radnih listova i evidencije nabave goriva i utroška prema prijeđenim kilometrima, te za udružene marketinške aktivnosti zaključivanje pisanih ugovora s utvrđenim pravima i obvezama svih sudionika. Predlaže internim aktima utvrditi postupke, procedure i nositelje odgovornosti za korištenje službenog vozila, za službena putovanja, te za pojedine promotivne aktivnosti i druge nabave usluga i roba. S obzirom da je boravišna pristojba vrijednosno najznačajniji prihod Turističke zajednice, nalaže u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za boravišnu pristojbu te iskazivanje potraživanja i drugih prihoda u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Predlaže u suradnji s turističkim zajednicama općina i gradova i s Poreznom upravom, pribaviti podatke o potraživanjima za turističku članarinu te ih iskazati u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Državni ured za reviziju nalaže Nadzornom odboru obavljanje nadzora nad poslovanjem Turističke zajednice i sastavljanje izvješća o obavljenom nadzoru u skladu s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma.

- 1.2. *Turistička zajednica je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i vezano za rashode za studijska putovanja navodi da je Odlukom o visini naknade i drugim materijalnim pravima predsjednika i članova Turističkog vijeća i Nadzornog odbora Turističke zajednice, definirano da predsjednik i članovi Turističkog vijeća i Nadzornog odbora dva puta tijekom kalendarske godine imaju pravo na studijsko putovanje u zemlji ili u jednoj od europskih zemalja za što im pripada naknada stvarnih putnih troškova i naknadna troškova noćenja. Turistička zajednica je u ožujku 2012. godine organizirala za članove Turističkog vijeća i Nadzornog odbora (koji su se odazvali pozivu) studijsko putovanje na sajam u Berlin. S obzirom da su dva člana Turističkog vijeća ugovorila putovanje znatno ranije nego što je Turistička zajednica organizirala za ostale članove Turističkog vijeća (o svom trošku su kupili avio kartu i platili smještaj), njima je isplaćen iznos koji je odgovarao vrijednosti avio karte i smještaja (koji su podmireni za ostale članove Turističkog vijeća). U vezi putnih radnih listova za korištenje službenog vozila, navodi se da je u tijeku izrada pravilnika vezano za vođenje putnih radnih listova i evidencije nabave goriva i utroška prema prijeđenim kilometrima. Vezano za udružene marketinške aktivnosti, odnosno zajedničke nastupe na sajmovima i prezentacijama, navodi se da u pojedinim slučajevima nisu zaključeni ugovori jer su natječajem definirana prava i obaveze lokalne turističke zajednice i Turističke zajednice Kvarnera. Turistička zajednica Kvarnera kroz razdoblje u kojem izrađuje Program rada s financijskim planom za sljedeću godinu (tijekom rujna i listopada) raspisuje natječaj prema turističkim zajednicama za kandidiranje nastupa na sajmovima i organizaciju posebnih prezentacija na važnim tržištima, gdje ne nastupa Hrvatska turistička zajednica, niti Turistička zajednica Kvarnera. Odobrava se do najviše 25,0 % procijenjenih troškova zakupa i uređenja štanda veličine najviše do 12 m². Nadalje, nositelj nastupa obvezan je kod uređenja štanda na vidno mjesto postaviti znak Turističke zajednice te dijeliti opće propagandne materijale Turističke zajednice. Predstavnik Turističke zajednice može posjetiti štand i sudjelovati u sajamskom nastupu, nositelj programa zakupljuje, uređuje i plaća izložbeni prostor te snosi u cjelini troškove programa i osoblja, Turistička zajednica sufinancira zakup i uređenje prostora najviše do veličine 12 m². U slučaju kada uz nositelja nastupa sudjeluje još jedna turistička zajednica kandidaturu i kasnije račun ispostavlja samo nositelj nastupa. Također, ukoliko je u međuvremenu došlo do odustajanja od sajamskog nastupa iz bilo kojeg razloga, odobrena namjenska sredstva se ne mogu isplatiti za druge aktivnosti. Radi se o maksimalno odobrenom iznosu na bazi procijenjenih troškova, koji mogu biti i manji sukladno realno nastalim troškovima. Lokalna turistička zajednica dužna je nakon odrađenog nastupa dostaviti izvještaj i dokaznice kojim se utvrđuju stvarni troškovi, koji su temelj za obračun i isplatu. Na isti način natječaj raspisuje Hrvatska turistička zajednica prema županijskim turističkim zajednicama i isplatu vrši na isti način, bez sklopljenog ugovora. S turističkim zajednicama, za one aktivnosti za koje dosad nisu potpisivani ugovori (radi se samo o sufinanciranju sajamskih nastupa) potpisivat će se ugovori s utvrđenim pravima i obvezama svih sudionika.*

U vezi iskazivanja potraživanja za boravišnu pristojbu i turističku članarinu u poslovnim knjigama, navodi se da potraživanja za boravišnu pristojbu nisu evidentirana u poslovnim knjigama, jer da se prema članku 20. stavak 2. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, nerekipročni prihodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, pod uvjetom da su naplaćeni najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje. Potraživanja za boravišnu pristojbu iskazana po pojedinim subjektima iskazuju se u posebnim evidencijama koje su sastavni dio financijskog izvješća za 2012. godinu. Napominje se da je zahvaljujući kontinuiranom radu nadzornog odbora nad naplatom boravišne pristojbe, od 2002. do rujna 2010. naplaćeno 10.872.514,00 kn, a ukupni utvrđeni bruto potraživanje prema svim potpisanim sporazumima iznosio je 12.237.587,00 kn. Razlika od 1.365.073,00 kn se odnosi na dug hotelske tvrtke u stečaju za koji je putem gradske turističke zajednice, u lipnju 2010. prijavljeno potraživanje. Vezano za turističku članarinu, Turistička zajednica je u više navrata kroz godine apelirala na Poreznu upravu, Hrvatsku turističku zajednicu i Ministarstvo turizma da se podaci redovito dostavljaju kako bi se mogla pratiti zaduženja, uplate i dugovanja turističke članarine. U vezi izvješća nadzornog odbora, navodi se da Zakonom o turističkim zajednicama nije propisan kriterij ocjenjivanja, vođenja poslova niti mjera u kojoj se provodi financijski plan, te mišljenja i savjeti o mogućnostima provedbe, te da nadzorni odbor u svojim izvještajima utvrđuje činjenično stanje.

2. Racionalizacija sustava turističkih zajednica Županije

- 2.1. Turistička zajednica je osnovana za područje Primorsko-goranske županije te svojim djelovanjem obuhvaća 37 turističkih zajednica općina, gradova i mjesta s tri različita geografska područja Županije (primorski dio, kvarnerski otoci i područje Gorskog kotara). U skladu s propisima, ove turističke zajednice su ujedno i obvezatni članovi Zajednice.

Strategijom razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. (Narodne novine 55/13), planirano je revidirati i racionalizirati sustav turističkih zajednica zbog povećanja njegove ukupne učinkovitosti, osobito na regionalnoj i lokalnoj (destinacijskoj) razini, gdje se turistička aktivnost i događa. Prema odredbama članka 41. odnosno članka 60. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, uz suglasnost nadležnog ministarstva moguće je reorganiziranje postojećih turističkih zajednica općina, gradova ili mjesta u turističku zajednicu područja (uz inicijativu načelnika i gradonačelnika, mjesnih odbora te odluke skupštine već postojećih turističkih zajednica), odnosno u (krovnu) turističku zajednicu jedne prostorne cjeline (otoci, rivijera i slično). U okviru Županije, po principu turističke zajednice područja osnovana je Turistička zajednica grada Crikvenice, a kao krovna turistička zajednica osnovana je Turistička zajednica otoka Krka. Zbog neravnomjernog turističkog prometa odnosno malog broja noćenja i prihoda od turizma pojedinih turističkih zajednica s područja Gorskog kotara, te povećanja učinkovitosti upravljanja destinacijom, Turistička zajednica je u prosincu 2012. izradila prijedlog udruživanja turističkih zajednica s područja Gorskog kotara, uzimajući u obzir turistički promet i ostvarene prihode od boravišne pristojbe, turističke članarine, udjele prihoda iz lokalnih proračuna, sudjelovanje u turističkom prometu regije, broj zaposlenih te financijske planove devet turističkih zajednica koliko ih djeluje na području Gorskog kotara, te postojeće zakonske mogućnosti udruživanja. Jedinice lokalne samouprave i postojeće turističke zajednice s područja Gorskog kotara prijedlog nisu prihvatile.

Prema navedenoj Strategiji, udruživanje pojedinih turističkih zajednica na nekom području i njihovo teritorijalno okrupnjavanje, a time i odgovornost za poslove destinacijskog upravljanja, u pravilu se zasniva na kriteriju financijske samodostatnosti, a provedbom racionalizacije postojećeg sustava turističkih zajednica osiguralo bi se efikasnije korištenje raspoloživih materijalnih i ljudskih potencijala te jačanje regionalne odnosno lokalne turističke prepoznatljivosti. U definiranju ciljeva i vizije razvoja, Glavnim planom razvoja turizma Županije za razdoblje 2005.-2015. su određene uže prostorne cjeline odnosno turističke destinacije (pet) u sastavu Županije, i to: Rijeka i riječki prsten, Opatijska rivijera, Crikveničko-vinodolska rivijera, otoci (Krk, Rab, Cres i Lošinj) te Gorski kotar.

Državni ured za reviziju je mišljenja da Turistička zajednica treba i nadalje poduzimati potrebne mjere u cilju restrukturiranja sustava turističkih zajednica Županije, te u skladu sa smjernicama spomenutog strateškog dokumenta, predlaže u suradnji s jedinicama lokalne samouprave, pokretanje inicijative za racionalizacijom i drugih turističkih zajednica iz sustava Županije, slijedeći načela prostorno funkcionalnih cjelina određenih Glavnim planom razvoja turizma Županije za razdoblje 2005.-2015.

2.2. *Turistička zajednica se nije očitala na ovu točku Nalaza.*

3. Programi i projekti

- 3.1. Turistička zajednica od turističkih zajednica općina, gradova i mjesta sa svog područja dnevno prikuplja, te tjedno i mjesečno (po potrebi i vikendom i blagdanima) obrađuje podatke o turističkom prometu za područje Županije. Koristi se računalni program u koji sve lokalne turističke zajednice upisuju tražene podatke. Podaci o turističkom prometu (zbirna izvješća općina, gradova i mjesta) iz godišnjeg financijskog izvješća, o uplaćenju boravišnoj pristojbi i potraživanjima za boravišnu pristojbu te podaci o smještajnim kapacitetima su dijelom nepotpuni i razlikuju se od podataka iskazanih u pomoćnim evidencijama Turističke zajednice i od podataka Instituta za turizam. Navedeni podaci nisu pouzdani, dijelom zbog neodgovarajuće podrške u informacijskom sustavu, a bitni su za praćenje izvršenja postavljenih ciljeva i zadaća. Programom rada za 2012., za nositelja projekta unapređenja formiranja i informatizacije podataka određen je Glavni ured Hrvatske turističke zajednice. Odredbom članka 46. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, određeno je da je zadaća Turističke zajednice ustrojavanje jedinstvenog turističkog informacijskog sustava, sustava prijave i odjave turista i statističke obrade prema turističkim zajednicama nižeg ustroja i Hrvatskoj turističkoj zajednici. Odredbama spomenutog Zakona određeno je također da je ustrojavanje jedinstvenog turističkog informacijskog sustava, sustava prijave i odjave turista i statističke obrade, zadaća i Hrvatske turističke zajednice i svih drugih turističkih zajednica u sustavu. U kreiranju i provođenju politike promicanja turizma i turističkog razvoja, Turistička zajednica treba raspolagati vjerodostojnim podacima da bi ih mogla koristiti kao mjerilo uspješnosti ostvarenja ciljeva. Ustrojavanje jedinstvenog informacijskog sustava trebalo bi omogućiti točnost i pouzdanost podataka o turističkom prometu, o uplaćenju boravišnoj pristojbi i potraživanjima za boravišnu pristojbu, o smještajnim kapacitetima te točnost i drugih podataka bitnih za izvršenje zadaća Turističke zajednice.

Zadaće turističkih zajednica su utvrđene Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma i godišnjim programima rada Turističke zajednice. Kao podlogu za izradu godišnjih programa rada, Turistička zajednica koristi Strateški marketinški plan turizma Primorsko-goranske županije 2009.-2015., te Glavni plan razvoja turizma Primorsko-goranske županije 2005.-2015. i Izmjene i dopune Glavnog plana iz 2012. Ciljevi određeni Strateškim marketinškim planom su: povećanje efikasnosti turističkog gospodarstva, produljenje turističke sezone, izgradnja novog brenda i prepoznatljivog imidža Županije, poticanje turističkih proizvoda koji će kupcima pružiti trajnu vrijednost, informativna i tržišna promocija Županije. Spomenute ciljeve je predviđeno ostvariti kroz otvaranje novih tržišta odnosno tržišnih segmenata, konkurentsko pozicioniranje Županije, značajniju prisutnost Županije u nacionalnoj promociji, prioritetne turističke proizvode i promidžbu putem novih suvremenih medija.

Strateški cilj Glavnog plana razvoja turizma Županije je turizam kao metoda razvoja gospodarstva u cjelini, povećanje turističke potrošnje, cjelogodišnje poslovanje, viša kvaliteta i bolja struktura smještajnih kapaciteta, razvoj novih turističkih proizvoda, osvajanje novih tržišta. Mjere za postizanje ciljeva su isticanje specifičnosti, osobina, prednosti i mogućnosti koje mogu ponuditi pojedine subregije, uži lokaliteti i turistička mjesta u okviru Županije, isticanje ključnih prednosti Županije kao cjeline, unaprjeđenje postojećih i razvoj novih oblika turističke ponude, te stručno usavršavanje poduzetnika i zaposlenika u turizmu. Predviđeni nositelji za provedbu mjera su turističke zajednice, jedinice lokalne samouprave, subjekti u turističkom gospodarstvu, partnerski savezi. Strateškim marketinškim planom i godišnjim programima rada nisu utvrđeni brožčani pokazatelji (indikatori), za mjerenje učinaka, odnosno praćenje ostvarenja postavljenih ciljeva. Za praćenje učinaka Glavnog plana razvoja turizma Županije, dijelom su određeni pokazatelji, ali ih Turistička zajednica, koja je obvezna pratiti ostvarenje razvojnih planova u području turizma, nije utvrđivala niti je o njima izvještavala u okviru godišnjeg izvješća o radu. Nepotpuni podaci (kvantitativni pokazatelji) su dobiveni u tijeku obavljanja revizije, uz obrazloženje da nadležna tijela (Institut za turizam, Državni zavod za statistiku, Sveučilište u Rijeci) nisu objavila potrebne pokazatelje razvoja turizma.

Za postizanje ciljeva i zadata, propisanih odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, a koji su detaljnije planirani u godišnjim programima rada, Turistička zajednica je provodila različite aktivnosti (projekte, programe, manifestacije). Ciljevi navedeni u godišnjim programima rada su jednaki zajedničkim ciljevima turističkih zajednica propisanim odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma. U skladu s napatkom Hrvatske turističke zajednice, programi rada za 2010., 2011. i 2012. sadrže aktivnosti Turističke zajednice u području marketinga i djelovanja Turističkog ureda. Većina planiranih aktivnosti i zadata iz programa rada je obavljena, ali je učinak izražen opisno, jer Turistička zajednica nema utvrđene pokazatelje za praćenje provedbe utvrđenih zadata i ciljeva iz programa rada.

Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma su utvrđene odgovornosti pojedine turističke zajednice u odnosu na druge razine turističkih zajednica. Jedna od zadata Turističke zajednice je koordinacija djelovanja i nadzor izvršavanja ciljeva i zadata turističkih zajednica općina i gradova, a zadata turističkih zajednica gradova i općina je koordinacija djelovanja svih turističkih subjekata radi zajedničkog dogovaranja, utvrđivanja i provedbe politike razvoja turizma i obogaćivanja turističke ponude.

Spomenutim Zakonom je utvrđeno i da turističke zajednice niže razine sudjeluju u provedbi programa i akcija turističkih zajednica više razine, od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu. Turističke zajednice utvrđuju i donose program rada, financijski plan, te po isteku poslovne godine financijsko izvješće. Zakonom je utvrđena obveza dostavljanja ovih dokumenata, ali nije utvrđena obveza usvajanja navedenih dokumenata od strane tijela upravljanja turističkih zajednica više razine. Odredbe o usvajanju navedenih dokumenata turističke zajednice niže razine od strane tijela upravljanja turističkih zajednica više razine, omogućile bi veći stupanj odgovornosti svih turističkih zajednica u sustavu. Također, ne postoji sustavno praćenje i ocjena provedbe ciljeva i projekata na razini sustava turističkih zajednica Županije.

S obzirom da je radi pouzdanosti podataka o turističkom prometu i drugih bitnih podataka, neophodno što žurnije osigurati potrebnu informacijsku podlogu, Državni ured za reviziju predlaže pokretanje inicijative na ustrojavanju jedinstvenog informacijskog sustava i izradi računalnog programa. Državni ured za reviziju predlaže pratiti godišnje ostvarenje planiranih ciljeva i zadaća na temelju izračunanih pokazatelja koji su Glavnim planom razvoja turizma Županije predviđeni. Također predlaže, za praćenje ostvarenja ciljeva, zadaća i aktivnosti prema godišnjem programu rada, utvrditi pokazatelje, uspostaviti način praćenja ostvarenja ciljeva, te u okviru godišnjeg izvješća o radu izvješćivati o postignutim rezultatima. S obzirom da se pri izradi programa rada, financijskih planova i godišnjih izvješća primjenjuju standardi planiranja i izvješćivanja, predlaže usporednom analizom pokazatelja po određenim kategorijama iz navedenih dokumenata, pratiti i ocjenjivati ciljeve i projekte turističkih zajednica gradova, općina i mjesta s područja Županije.

- 3.2. *Turistička zajednica je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i u vezi informacijskog sustava navodi da je s obzirom da se radi o informacijskom sustavu za cijelu Hrvatsku, Turistička zajednica još prethodnih godina apelirala na Hrvatsku turističku zajednicu da se izradi jedinstveni program koji bi obuhvaćao sve potrebne ulazne podatke. S jedne strane, taj sustav bi pružao vjerodostojne podatke u svakom trenutku, a s druge strane bio bi temelj za planiranje i izvještavanje. Iako je programom rada Hrvatske turističke zajednice to bilo planirano, do realizacije nije došlo, pa je Turistička zajednica pokrenula u 2014. izradu vlastite platforme. Vezano za praćenje učinaka planskih dokumenata razvoja, navodi se da je Turistička zajednica do 2011. izvještavala nadležna tijela o Glavnom planu razvoja turizma, prema materijalu Monitoring Glavnog plana razvoja turizma, koji je, za Turističku zajednicu izrađivao Fakultet za hotelski i turistički management. Naime, Fakultet za hotelski i turistički management je i izvođač spomenutog dokumenta. U 2011. radi promjena koje su nastale u tržišnim kretanjima, pristupilo se izradi izmjena i dopuna navedenog plana. Skupština Turističke zajednice i Skupština Primorsko-goranske županije usvojile su izmjene i dopune plana u lipnju 2012. i iz tog razloga, monitoring za 2012. godinu nije učinjen. U vezi praćenja učinaka aktivnosti iz programa rada, navodi se da se aktivnosti Turističke zajednice realiziraju sukladno usvojenom planu, a ostvarivanje ciljeva i efekata prati se kroz povećanje broja noćenja s određenog tržišta na kojem je kampanja promocije odrađena (od sajamskih nastupa, prezentacija, kampanje oglašavanja, prihvata novinara i agenata iz te zemlje) te da su efekti pojedinih aktivnosti vidljivi tek kroz izvjesno razdoblje, ovisno o proizvodu koji se promovira.*

III. OCJENA EFIKASNOSTI TURISTIČKE ZAJEDNICE U PROVOĐENJU ZADAĆA UTVRĐENIH PROPISIMA I PROGRAMOM RADA

Zadaće i ciljevi Turističke zajednice su utvrđeni Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, Statutom i godišnjim programima rada Turističke zajednice. Kao podlogu za izradu godišnjih programa rada, Turistička zajednica koristi Strateški marketinški plan turizma Županije iz 2009., te Glavni plan razvoja turizma Županije 2005.-2015. i Izmjene i dopune Glavnog plana iz 2012.

Turistička zajednica je u 2010., 2011. i 2012. poduzimala aktivnosti vezane uz:

- unaprjeđivanje postojećih turističkih proizvoda na području Županije
- iniciranje razvoja novih turističkih proizvoda na području Županije
- promociju turističkih proizvoda u zemlji i inozemstvu
- razvijanje svijesti o važnosti, te gospodarskim i drugim učincima turizma
- promociju turističke destinacije na razini Županije
- sudjelovanje u izradi strateških dokumenata razvoja turizma na nivou Županije
- obavljanje informativnih poslova vezanih uz turističku ponudu.

Na temelju provjere dokumentacije vezane uz provođenje navedenih aktivnosti Državni ured za reviziju ocjenjuje da je Turistička zajednica bila efikasna u provođenju planiranih zadaća i aktivnosti, jer je obavila većinu planiranih aktivnosti, odnosno zadaća iz njene nadležnosti.

S obzirom da je Turistička zajednica provela većinu planiranih aktivnosti i zadaća, da je njihov učinak izražen opisno, da Turistička zajednica nije razradila sustav za praćenje provedbe aktivnosti, odnosno nije utvrdila pokazatelje za praćenje provedbe utvrđenih zadaća i aktivnosti, odnosno ostvarenje ciljeva, Državni ured za reviziju ocjenjuje potrebnim u godišnjem programu rada i drugim unutarnjim aktima, utvrditi pokazatelje za praćenje ostvarenja zadaća, aktivnosti i ciljeva, kako bi se na temelju objektivnih pokazatelja moglo utvrditi jesu li korištenjem sredstava Turističke zajednice postignuti očekivani učinci i ostvareni postavljeni ciljevi te dala ocjena jesu li ostvareni učinci, odnosno ostvareni ciljevi rezultat provedenih zadaća i aktivnosti Turističke zajednice. Podaci o turističkom prometu iz godišnjeg financijskog izvješća, o uplaćenju boravišnoj pristojbi i potraživanjima za boravišnu pristojbu te podaci o smještajnim kapacitetima, su nepouzdana i nepotpuna, i razlikuju se od podataka u pomoćnim evidencijama Turističke zajednice i od podataka Instituta za turizam, te se ocjenjuje da je radi praćenja ostvarenja postavljenih ciljeva i zadaća neophodno raspolagati vjerodostojnim podacima i da je potrebno što žurnije ustrojiti jedinstveni informacijski sustav. S obzirom da je koordinacija djelovanja i nadzor izvršavanja ciljeva i zadaća turističkih zajednica općina i gradova jedna od zakonskih zadaća Turističke zajednice, te da turističke zajednice primjenjuju standarde planiranja i izvješćivanja, Državni ured za reviziju ocjenjuje potrebnim razraditi sustav za praćenje i ocjenu provedbe ciljeva i projekata turističkih zajednica niže razine.

Vezano uz ocjenu učinkovitosti trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina, iz proračuna, te drugih izvora, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su sredstva korištena u skladu s godišnjim programom rada Turističke zajednice i za ostvarenje postavljenih ciljeva.

IV. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Turističke zajednice za 2012. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - U poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja za troškove oglašavanja zračnih prijevoznika u iznosu 499.930,00 kn i potraživanja za boravišnu pristojbu u iznosu 354.848,00 kn. Potraživanja od kupaca u iznosu 30.000,00 kn evidentirana su osim na računima potraživanja i na računima drugih prihoda. Dio rashoda za studijska putovanja u iznosu 14.550,00 kn nije evidentiran na temelju putnih naloga i stvarnih troškova, u pojedinim slučajevima se ne popunjavaju putni radni listovi za korištenje službenog vozila, a evidencija nabave goriva i utroška prema prijednim kilometrima se ne vodi. (točka 1. Nalaza)
4. Turistička zajednica je pravna osoba osnovana radi promicanja i unaprjeđenja turizma i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom. U rujnu 2009. je upisana u registar neprofitnih organizacija. U Turističkoj zajednici je osnovan Turistički ured u kojem je devet zaposlenika. Obuhvaća 37 turističkih zajednica općina, gradova i mjesta s tri različita geografska područja Županije (primorski dio, kvarnerski otoci i područje Gorskog kotara). Osoba za zastupanje u 2012., i u vrijeme obavljanja revizije (studenj 2013.), je direktorica turističkog ureda Irena Peršić Živadinov. Doneseni su godišnji program rada i financijski plan za 2012. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji. Prihodi za 2012. su ostvareni u iznosu 10.776.083,00 kn, rashodi u iznosu 11.076.223,00 kn i manjak prihoda u iznosu 300.140,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 1.329.941,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.029.801,00 kn. Prihodi su ostvareni od boravišne pristojbe u iznosu 6.488.947,00 kn, od nadoknada za zajedničke promotivne aktivnosti u iznosu 2.478.561,00 kn, od turističke članarine u iznosu 1.592.769,00 kn, od donacija u iznosu 210.000,00 kn i od imovine u iznosu 5.806,00 kn. Rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 8.805.307,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 1.945.673,00 kn, donacije u iznosu 264.345,00 kn, financijske rashode u iznosu 33.471,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 26.203,00 kn i druge rashode u iznosu 1.224,00 kn. Najveći dio materijalnih rashoda se odnosi na usluge promidžbe i informiranja u iznosu 7.190.624,00 kn. Koncem 2012. potraživanja (većinom prema turističkim zajednicama i drugim subjektima) iznose 294.473,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (prosinac 2013.) naplaćena su potraživanja u iznosu 48.610,00 kn, a dio potraživanja u iznosu 180.892,00 kn je otpisan. Obveze koncem 2012. iznose 1.004.056,00 kn i do vremena obavljanja revizije su podmirene u iznosu 1.002.384,00 kn.

Turistička zajednica je bila efikasna u provođenju zadaća i ostvarenju ciljeva koji se odnose na unaprjeđenje postojećih i iniciranje novih turističkih proizvoda na području Županije, promociji destinacija i turističkih proizvoda u zemlji i inozemstvu, razvijanju svijesti o važnosti, te gospodarskim i drugim učincima turizma, sudjelovanju u izradi strateških dokumenata razvoja turizma na nivou Županije i obavljanju informativnih poslova vezanih uz turističku ponudu Županije. Nije bila dovoljno efikasna u praćenju ostvarenja učinaka strateškog dokumenta u području turizma, ni u praćenju provedbe utvrđenih zadaća i ciljeva u programima rada, za što nisu utvrđeni potrebni pokazatelji, a podaci koje je koristila kao mjerilo uspješnosti ostvarenja ciljeva su nepouzdana i nepotpuna dijelom zbog neodgovarajuće podrške u informacijskom sustavu. Također nije bila dovoljno efikasna u nadzoru izvršavanja ciljeva i zadaća turističkih zajednica općina i gradova, za što nije bio razrađen sustav za praćenje i ocjenu. Revizijom za 2012. utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje utjecale su na usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, te je izraženo uvjetno mišljenje.